STRÖMSTAD AKADEMI
Nordiskt institut för avancerade studier

NYHETSBREV/NEWSLETTER FEB 2020

Innehållsförteckning

Anders Gustavsson: Redaktörens ruta	1
Rektors rapport	3
Ordförandens rapport	5
Framtidsgruppens rapport	6
Vetenskapskrönika i Strömstads tidning	9
Välfärden	9
Inbjudan	12
Debattinlägg i massmedia	13
Fria ordet	14
ISREE 2020	17

Anders Gustavsson: Redaktörens ruta

Rektor och fysiker Lars Broman rapporterar om aktuella nyheter inom Strömstad akademi. Han presenterar ett preliminärt program till vetenskapshögtiden i Strömstad den 15-18 juni 2020.

Ryggkirurg och styrelseordförande Peter Fritzell rapporterar om aktuella nyheter inom Strömstad akademi.

Februari månads krönika i Strömstads Tidning den 22 februari skrevs av **informatikforskare Per Flensburg** och **barnläkare Gudmund Bergqvist.** De visar hur Strömstad akademi kan uppmuntra ungdomar att intressera sig för forskning och forskarutbildning.

Förslag till nya krönikor i Strömstads Tidning skickas till **Mariana Back** med adress:

mariana.back@tekniskamuseet.se.

Redaktör: Anders Gustavsson
Layout: Per Flensburg

Forskare i företagsekonomi Rune Wigblad medverkade den 31 januari i Stora Infradagen 2020 i Stockholm med temat: Klimatutmaningens möjligheter. Han framhöll betydelsen av att Sverige uppmärksammar och bevakar den snabba teknikutvecklingen i världen.

(https://www.entreprenad.com/article/view/700579/delade_meningar_om_vagen_till_-fossilfritt)

Framtidsgruppen rapporterar om sitt pågående arbete. Alla ledamöter inbjuds att delta i en sammankomst med framtidsgruppen, hemsidesgruppen och rådgivare Anki Hellberg på Tekniska Museet i Stockholm fredagen den 20 mars kl. 12.00-17.30.

Ekonom John Fletcher fortsätter artikelserien med temat ”Vad händer med vår välfärd? Denna gången är temat ”En ny värld”.

Barnläkare Gudmund Bergqvist samordnar arbetet inom akademins fem lokalavdelningar i Falun, Göteborg, Lund-Malmö, Stockholm-Uppsala och Strömstad. Bergqvist är också ansvarig för akademins vide-

oserie. Han argumenterar för en ungdomsavdelning inom Strömstad akademi och rekommenderar en kommande TV-serie (axess.se) om forskning gällande ålderdom. Den 17 mars kl. 18-19.30 leder Bergqvist en föreläsningskväll på Bohusläns museum i Uddevalla med utgångspunkt i Strömstad akademis antologi Hälsa och miljö, 2019.

Arbetet med den nya hemsidan fortsätter i samarbete mellan **Mariana Back, webredaktör Jan Ternhag, teknolog Johan Vestlund och informatikforskare Per Flensburg**.

Försök att värva nya medlemmar till akademin, inte minst yngre forskare. Skicka förslag till **rektor Lars Broman**:

lars.broman@stromstadakademi.se

Jag önskar nya bidrag till marsnumret av Nyhetsbrevet med deadline den 26 mars 2020 till anders.gustavsson@ikos.uio.no. Sänd kortare artiklar, debattinlägg och/eller recensioner av ny vetenskaplig litteratur. Svenska bidrag skall ha en engelsk översättning.

Sänd också bidrag till akademins skriftserie Acta Academiae Stromstadiensis, AAS, och akademins virtuella serie under adressen: gudmund.bergqvist@hotmail.com .

***Rector and physicist Lars Broman** reports also on current news at Strömstad Academy. He presents a preliminary program for the Science Festival in Strömstad on 15-18 June.*

***Surgeon and Chairman of the Board Peter Fritzell** reports on current news at Strömstad Academy.*

*February´s cronicle in Strömstads Tidning on 22 February was written by **information system scientist Per Flensburg** and **pediatrician Gudmund Bergqvist**. They show how Strömstad Academy can encourage young people to become interested in research and postgraduate education.*

*Proposals for new chronicles in Strömstads Tidning should be sent to **Mariana Back** with e-mail address: mariana.back@tekniskamuseet.se.*

***Researcher in business economics Rune Wigblad** took part in Stora Infradagen on 31 January 2020 in Stockholm with the title: The opportunities of the climate challenge. He pointed out the importance of Sweden paying attention and monitoring the rapid technological development in the world.*

https://www.entreprenad.com/article/view/700579/delade_meningar_om_vagen_till_-fossilfritt

***The future group** presents their ongoing plans. All members are invited to attend a meeting with the future group, the web-site group and adviser Anki Hellberg at the Museum of Technology in Stockholm on Friday, 20 March at 12:00 to 17:30.*

***Economist John Fletcher** continues his article series with the theme "What Happens to Our Welfare?" This time the theme is "A new world".*

***Pediatrician Gudmund Bergqvist** coordinates work within the Academy's five local chapters in Falun, Gothenburg, Lund-Malmö, Stockholm-Uppsala and Strömstad. He is also responsible for the Academy's video series. He argues for establishing a youth department at Strömstad Academy and recommends an upcoming TV series (axess.se) about research on old age. On 17 March Bergqvist will lead a lecture evening at Bohuslän's Museum in Uddevalla from 18-19.30, based on Strömstad Academy's anthology "Health and Environment", published in 2019.*

*The work on the new website continues in collaboration with **Mariana Back, webmaster Jan Ternhag, technologist Johan Vestlund** and **information system scientist Per Flensburg.***

I want to urge a previous call for all members to verify and complete their personal information on the Academy website. Also try to recruit new members to the Academy, not least young scholars. Please, send suggestions to:

lars.broman@stromstadakademi.se

I wish new contributions to the March issue of the Newsletter sent to my e-mail address with deadline on 26 March 2020: anders.gustavsson@ikos.uio.no. Send short articles, opinion articles and/or reviews of new scientific literature. Swedish contributions should have an English translation.

Please, also send contributions to the Academy´s publication series Acta Academiae Stromstadiensis AAS, and the new virtual series to the e-mail address:

gudmundbergqvist@hotmail.com

Rektors rapport

New Fellow

Per-Olof Bjuggren was appointed Professor of Law and Economics on 20 February 2020. He will be inaugurated in Strömstad City Hall on 14 June. I wish you most welcome as Fellow of Strömstad Academy!

As mentioned I the January Newsletter, Johnny Kronvall was appointed Professor of Building Physics on 27 January 2020 (and not 2022, as it was written).

ISREE 2020

Strömstad Academy is supporter of this year's International Symposium on Renewable Energy Education that is hosted by The American University in Cairo; see the Invitation in the end of this Newsletter. Deadlines for registration and submission of abstract are very soon, som act quickly if you would like to participate.

New FFS Report

A new report in Strömstad Academy's Free Report Series has just been published on our web page: Lars Broman, red. Presentationer under Strömstad akademis akademiska högtider 2009-2018, 14 sid, FSS-12, http://www.stromstadakademi.se/wp/wp-content/uploads/2020/02/FSS-12.pdf

***Annual Membership** Fee SEK 600 for Appointed Fellow and SEK 200 for Supporting Fellow*

*On 25 January, all Fellows received **a new-year letter** by means of regular mail. from our treasurer and me. In If you didn't receive a letter the reason could be that you have changed mail address. If so, please at once (before you forget it) email your new address to akademi@stromstadakademi.se. In this letter we urged you to pay your membership fee for 2020 asap and not later than in April. Please transfer the fee from inside Sweden to plusgiro 1115-5 and from abroad to our account IBAN SE38 9500 0099 6042 0001 1155, BIC NDEASESS, and Bank Nordea, SE-10571 Stockholm, SWEDEN. The annual meeting 2019 decided that the Academy should accept that not everyone paid the fee for that year, but that this should not be accepted for 2020. So please don't miss to pay the fee for 2020 – you are valuable for the Academy!*

Strömstad Academy Elected Officers for 2020

Lars Broman Vice Chancellor 2020,
Anders Gustavsson Prorector 2020-2021.

***Board Members:** Peter Fritzell Chair, Mariana Back Deputy Chair, Marie-Louise Wadenberg Secretary, Bo G Jansson Treasurer. Jens Allwood, Gudmund Bergqvist, Per Flensburg, Åsa Morberg, Carl Olivestam, Rune Wigblad.*

***Deputies**: Angelika Basch, Ulf Eriksson, Bodil Frisdal, Karl-Gunnar Hammarlund, Christina Hultman, Ari Lampinen, Urban Waldenström.*

***Auditors**: Maria Björkroth. Göran Bryntse Deputy.*

***Election Committee**: Ulf Berg Convenor, Bodil Samuelsson, Gunnar Windahl.*

***Elected by Strömstad City Board**: Helena l'Estrade Board Member and Ingemar Edvardsson Auditor.*

If you want to contact any Officer, please request his/her email address from

akademi@stromstadakademi.se.

Preliminary invitation to Academic Festival 15-18 June 2020

Note the dates for this year's Academic Festival. Formal invitation will be sent to all Fellows in April. You can however register already now by sending the names of you and your guests to

akademi@stromstadakademi.se.

Include the title of your 15 min. presentation if you want to give one. At the same time submit the registration fee SEK 1500:- to plusgiro 1115-5 or, from abroad to our account IBAN SE38 9500 0099 6042 0001 1155, BIC NDEASESS, and Bank Nordea, SE-10571 Stockholm, SWEDEN. Add SEK 400:- for Furholmen 17 June and SEK 300:- for Tjärnö 18 June (total 2200:-). We have also this year pre-reserved a few rooms at Hotel Laholmen at subsidised cost. For reservation send your arrival and departure dates to booking@laholmen.se and mention our booking number 674559.

STRÖMSTAD AKADEMI
Nordiskt institut för avancerade studier

Preliminary Program

***Monday 15 June**. The whole day is for Fellows and their Guests at Strömstad City Hall*

0900-1130 Board meeting in Fars sal

1130-1330 Lunch on your own

1330-1530 Seminar on the Academy's future in Fars sal, moderated by John Fletcher, Åsa Morberg and Johan Vestlund

1530-1600 Coffee break

1600-1730 Annual meeting in Fars sal

1745-1830 Inauguration of new Fellows in Fars sal

1830-1915 Mingel at the City Hall balcony

1915-2100 Strömstad Academy´s and Strömstad municipality's traditional reception in Café Guldtuppen

16-17 June Science Days for Fellows, Guests, and the General Public in Skagerack

Tuesday 16 June

0900-1030 Seminar on Bohuslän in the Literature. Moderator Bode Janzon

1045-1215 Seminar on the Sea and the Society. Moderator Gunnar Kullenberg

1215-1330 Lunch in Restaurant Skagerack

1330-1530 6 presentations by Academy Fellows, theme A (to me decided)

1530-1545 Break with motion/dance conducted by Marylou Wadenberg

1545-1715 Seminar om Music and Science. Moderator Ulf Berg

1715-1830 Dinner on your own

1830-2000 Consert in Strömstad Church. String Quartet by Elaine Bearer, Premiere

Performance. Piano Music by Per Enflo. Another String Quartet.

Onsdag 17/6

0900-1040 5 presentations by Academy Fellows, theme B (to me decided)

1100-1220 4 presentations by Academy Fellows, theme C (to me decided)

1220-1330 Lunch in Restaurant Skagerack

1330-1510 5 presentations by Academy Fellows, theme D (to me decided)

1510-1530 Break with motion/dance conducted by Marylou Wadenberg

1530-1700 Seminar. The film Atomen i mänsklighetens tjänst? presented by its

Director Maj Wechselmann. After the film time for discussion.

Only Fellows and their Guests:

1720-2010 Excursion to Furholmen 400:-. Boat leaves North Harbor 1720 and Furholmen 1950. At Restaurant Furholmen are served fresh shrimps with accessories. Beer, wine, water ordered and paid individually.

Thursday 18 June

Only Fellows and their Guests:

0900-0930 Meeting on Kosters folkbildningsinstitut. Moderator Gudmund Bergqvist

0930-1030 Follow-up Seminar on Strömstad Academy's Future

Place: Fars sal, City Hall

1100-1507 Excursion to Lovén Centre for Marine Sciences, Tjärnö. Moderator Martin Larsvik. Transport bus or car of your own. Bus leaves Strömstad Station 1100 and Lovén Centre 1428 (SEK 100: return fare). Guided tour of the Centre, lunch, time on your own in the Acquarium, the Exhibition hall and the outdoor facilities.

The general public can buy a Festival Pass for SEK 100:- which includes all seminars and presentations, concert and film.

Ordförandens rapport

200227/PF till Nyhetsbrevet Februari 2020

Februari har varit en mycket kreativ månad, med bl a ett spännande arbete med programmet under Vetenskapsfestivalen i Strömstad i juni. Förutom de tidigare beslutade programpunkterna är det nu klart att Elaine Bearer och Ulf Berg anordnar en konsert med en stråkkvartett och pianist, i samverkan med Strömstad kommun.

Framtidsgruppen har arbetat intensivt med förslag på struktur och funktionalitet och aktiviteter i akademins namn, till exempel seminarier i samarbete med Högskolan Väst och med Lokalavdelningarna. Åsa Morberg är drivande i denna fråga.

Gruppen har sammanträtt med Mariana Back i AU, och Anki Hellberg (se tidigare Nyhetsbrev), och har kommit överens om programmet den 20/3 där vi bl a kommer att diskutera hur akademin på bästa sätt formulerar sig kring ansökan om anslag från relevant organisation. Anki har stor erfarenhet av detta och har till exempel hjälpt Tekniska museet i Stockholm med liknande frågor.

Jag vill igen poängtera att ledamöter som så önskar och kan är välkomna, alltså på Tekniska museet fredagen den 20/3. Mycket värdefullt att så många som kan från Styrelsen, och också Förtroendevalda, deltar;

12.00 Lunch

13.30 Hemsidesgruppen redogör för Hemsidans utseende/funktioner och ansvarsområden

14.30 Framtidsgruppen redovisar sina förslag på strategi och taktik för att marknadsföra Strömstad akademi på ett trovärdigt vis.

15.30 Anki Hellberg leder ett samtal kring ovanstående redovisningar och olika finansieringsstrategier.

17.30 Middag

1900 Slut

Dagen efter, lördagen den 21/3 har Styrelsen sitt heldagsmöte på samma plats. Då kommer bland annat fredagens frågor att behandlas/beslutas.

Jag vill avsluta med att hälsa våra nya professorer välkomna; Per-Olof Bjuggren och Johnny Kronvall

Vi ser nu med intresse fram emot en vintrig vår efter en vårig vinter…/Peter

200227 / PF to the February 2020 Newsletter

February has been a creative month, with an exciting work on the program during the

upcoming Science Festival in Strömstad. In addition to the previously decided program, Elaine Bearer and Ulf Berg, together with Strömstad municipality, are organizing a concert with a string quartet and pianist.

The Future Group has been very active with proposals for structure, functionality and activities in the academy, for example seminars in collaboration with the University West (Högskolan Väst i Trollhättan), and with the Local Departments in the academy. Åsa Morberg is driving this issue.

The group has also met with Mariana Back in AU, and Anki Hellberg (see previous Newsletter), and has agreed on the program on 20/3 where we will, among other things, discuss how the academy best formulates the application for funding from a relevant organization. Anki has extensive experience in these questions.

I would again like to point out that all members are welcome, i.e. at the Technical Museum on Friday 20/3. It is important that as many as possible from the Board participate.

12.00 Lunch

13.30 The Website Group reports on the Website's appearance / functions and responsibilities

14.30 The Future Group presents its proposals for strategy and tactics in order to promote Strömstad Academy in a credible way.

15.30 Anki Hellberg leads a conversation about the above reports and various financing strategies.

5.30 pm Dinner

1900 End

The day after, Saturday, March 21, the Board has its meeting in the same place. Then, among other things, Friday's issues will be considered / decided.

I want to end by welcoming our new professors in the academy; Per-Olof Bjuggren and Johnny Kronvall

We are now looking forward with interest to a wintery spring after a springy winter… / Peter

Framtidsgruppens rapport

Framtidsgruppens arbete

Bäste ledamot,

Framtidsgruppen (Johan, John och Åsa) har berättat tidigare om olika delar av vårt arbete.

Här kommer en översikt över vårt tänkande, efter att vi nu ägnat cirka 1000 mantimmar åt att:

- lära oss mer om hur akademin fungerar i dag;
- ta reda på hur ledamöterna vill att akademin ska fungera i framtiden;
- fundera över vilka ändringar som kan behövas för att hantera den framtida verksamheten;
- arbeta fram underlag för styrelsens/årsmötets beslut om akademins framtida verksamhet inom ramen för såväl dagens förutsättningar som efter det vi erhållit den sökta finansieringen.

Målet för akademin bör vara att kunna forska och påverka samhället omkring oss. Det var vad som framkom från en stor majoritet av ledamöterna i enkäten, som vi presenterade tidigare. Framtidsgruppen har uppfattat budskapet och driver arbetet i den riktningen.

Forskning kräver tillgång till forskningsverktyg, d.v.s. databaser och projektmedelsförvaltning. Vi behöver av den anledningen förhandla fram kapital från forskningsfinansiärer. Det ska vara en ära för staten att stödja bildandet av ett nytt lärosäte! Alltså jobbar vi vidare med att skapa den plan som beskriver allt som behövs för att åstadkomma detta. När vi går in i överläggning för att bli lärosäte måste vi ha en övertygande bevisning som beskriver att deras pengar kommer att komma till nytta.

Vi måste veta vad vi vill, visa hur vi ska klara av att göra det, och att vi har kapacitet att göra det. Det finns en mängd faktorer här som vi måste ha god kontroll över. Vi måste se över organisationen så att vi har nödvändiga funktioner och kompetenser, vilket i sin tur kräver en översyn av stadgar så att de anpassas utifrån organisation och behov. Arbetsordningar behöver upprättas som reglerar befogenheter, ansvar, etiska riktlinjer, med mera. Vi behöver även skriva riskhanteringsprocesser, göra konsekvensanalyser och skapa krishanteringsdokument. Ovanpå det tillkommer budget och en oförvitlig ekonomisk redovisning flera år bakåt i tiden. Plus en lista på forskningsidéer som visar att vi kan sätta igång så snart pengarna kommer.

Förtroende är en framgångsfaktor. Hoppsan, nu börjar vi låta som en amerikansk presidentvalkampanj, men påståendet är icke desto mindre sant; för att övertyga tänkbara finansiärer så måste vi visa att vi kan. Men det är inte bara det: Förtroende skapas även med renommé. Renommé byggs med hjälp av information och agerande. För intern information har vi nyhetsbrev och vad vi säger till varandra i möten. För den externa informationen finns marknadsföringsmaterial, hemsida och mun-till-mun-metoden. För hemsidans räkning ser vi framför oss en stegvis anpassning (de billigaste åtgärderna först) så att det bättre framgår vilka vi är och våra visioner. Men det är inte bara fråga om att det torrt ska stå någonstans i en undermeny att ”vår vision är att…” utan det ska andas i varenda detalj på hemsidan (texter, menyupplägg, grafik, teckensnitt, bilder, färger o.s.v.). Det är inte så mycket fråga om teknik här. Det är snarare känsla för PR, retorik och inlevelse (själ och hjärta) som behövs. Självklart ska vi framhålla våra unika styrkor – (Att vi har tid, är fria och oberoende och att vi har bredd).

I vår färdväg mot framtiden kommer framtidsgruppen nu att föreslå en del ändringar till styrelse och årsmöte. Bland annat kan en del förändringar behövas i stadgar, arbetsbeskrivningar och funktioner som vi beskrev tidigare.

Vi behöver även din hjälp kära ledamot att upprätta en lista på projekt som vi skulle kunna starta när vi får pengar (forskningsidéer, böcker, kurser, föreläsningar, påverkansprojekt m.m.). Det vore därför bra om du kan börja fundera på eventuella forskningsidéer. Vi återkommer med en blankett framöver. Det kanske även blir ett ämne att diskutera med andra ledamöter till exempel under vetenskapsfesten i sommar. Vår forskningsidélista ska vi använda vid kontakter med finansiärer. De behöver se att vi menar allvar! Listan är dessutom förträfflig att använda när vi sedan har fått pengar; vi kan sätta igång direkt utan att behöva fundera så mycket.

Framtidsgruppen kommer att fortsätta att rapportera om vårt arbete.

Med vänliga hälsningar

Johan Vestlund, John Fletcher och Åsa Morberg

PS

Du får tillfälle att prata om de här sakerna den 20 mars då utvecklingsgrupperna träffar styrelsen på Tekniska Muséet i Stockholm för att rapportera om läget. Se Inbjudan i det här nyhetsbrevet.

DS

The work going on in the Future Group

Dear Member,

The Future Group (Åsa, Johan, John) has reported earlier on different aspects of our work.

This is a summary of our thinking to date after some 1 000 hours of:

- *learning more about how the Academy operates*
- *asking all members about their visions for the future*

- *evaluating what changes will be required to handle planned changes (external financing, handling of research funding) preparing information for Board and Annual meeting decisions within our current framework as well as the one we're trying to achieve.*

The Academy's objective should be to study and influence the society we live in. That was quite clearly stated by a strong majority of members answering the recent inquiry which we have told you about. The Future Group has gotten that message and we're working in that direction.

Research requires access to adequate tools, i. e. data bases and the freedom to receive and release research funds. This means that we need to get funding from some research financing source. It should be an honor to support the establishment of a new academy! We are proceeding with the work of establishing a plan describing what is necessary to achieve that. When we enter into negotiations to be accepted as a true Academy, we need to be able to provide strong evidence of our ability to put research funds to a good use.

We need to know what we want to achieve, how to achieve it - and that we have the capability to do it. There are a lot of factors which we need to control. We need to ensure that our organization has the necessary capabilities. This, in turn, means that we need to review our By-laws to ensure that they reflect our organization and needs. We need to establish clear areas of responsibility, ethical guidelines, a s o. We also need to establish risk management procedures and a plan on how to handle 'accidents'. We need to be able to show budgets and results for the past three to five years. Add to that a list of research ideas that shows that we are prepared to get going as soon as funds are available.

Trust is key to success. Oops, we are beginning to sound like a presidential campaign, but the message is clear: we need to be able to convince possible fund managers that 'yes, we can'. There's even more: trust is created through a good reputation, and that requires information and action from the Academy. Internally, we have the Newsletter and our meetings. Externally, we have marketing materials, our web-site, and the 'mouth-to-mouth' method. Our web-site is being developed in a step-by-step operation,(starting with the quick-and-easy steps) to give a better picture of who we are and of our visions. This isn't a matter of a dry description under some subtitle, saying "our vision is . . .". We need to convey a sense of purpose in every detail on our site (texts, menus, graphics, typeface, pictures, colors a s o). This is not a matter of technology, it is more of a sense of PR, rhetoric and passion (heart and soul). Of course, we need to show our unique strengths – we have time, we are independent, we have a broad knowledge base.

The Future Group will be proposing changes to our Board of Governors and the Annual Meeting, in our By-laws, our mode of operation and allocation of responsibility.

We need your help, dear Member, to develop a list of projects which we can start as soon as the funding is available (research ideas, books, lectures, projects to support development in our society a s o). Please take time to develop your ideas regarding new research subjects. We'll develop a format for such ideas later. This might be an interesting subject to discuss with your colleagues during the Academic Festival this summer. The list of research ides will be used when we talk with possible financing institutions. They need to see that we are earnest! Such a list will also be very useful once we have our funding – we can get started without delay.

The Future Group will tell you more as our work progresses.

Åsa Morberg, Johan Vestlund, John Fletcher

PS You will have an opportunity to discuss these matters on March 20 at the Tekniska Muséet in Stocholm. The development groups are meeting the Board to report and discuss developments. There is an Invitation in this Newsletter. DS

Vetenskapskrönika i Strömstads tidning

Så lyfter vi västkustens begåvade unga

Per Flensburg, Gudmund Bergkvist

Sverige halkar alltmer efter i internationella studier om elevers resultat. Hur vänder vi på det – och hur får vi svenska ungdomar att satsa på forskarkarriärer? I Strömstad finns en unik möjlighet – via Strömstads akademi.

John B. Goodenough var 97 år när han fick Nobelpriset i fysik förra året. Han är fortfarande anställd på University of Texas, Austin. I Sverige hade han varit arbetslös sedan 30 år, svenska universitet sparkar ut i stort sett alla vid 68 år – ett rent slöseri med intelligens och erfarenhet.

Vi i Strömstad akademi vill ändra på det, och ett sätt är att låta yngre och äldre forskare träffas oftare. För det syftet tänker vi i Strömstad akademi skapa en juniorsektion, där unga upp till 30 år med forskningsintressen kan bli medlemmar.

Målgrupperna är gymnasister som funderar på att söka till universitet eller högskola, och unga akademiker som funderar på en forskarutbildning - men vet för lite för att våga språnget.

Vi med fler år på nacken brukar gärna se som självklart att de unga lyssnar på oss, vi har ju mycket mer erfarenhet. Å andra sidan har ungdomar fler nyskapande idéer, och de har många gånger helt andra referensramar.

Tänk om det kunde kombineras! Tänk om ungdomens oförvägenhet kunde kombineras med vår kunskap - och ihop skapa något helt nytt och okänt?

Hur ska det då gå till? Första steget är att vi forskare tidigt visar oss i skolorna och inspirerat berättar och visar vad forskning innebär. Man kan börja i 5.e klass och fortsätta med årliga besök.

Till det krävs skickliga pedagoger och inspirerande föreläsare. Vi finns i Strömstad akademi!

Från gymnasiet och vidare får ungdomarna ta mer aktiv del i våra aktiviteter, till exempel på Vetenskapsfestivalen varje år.

Ambitionen är att många, många fler unga vill pröva sina vingar i uppsatser och egna rapporter. Vi publicerar de främsta i en speciell skriftserie.

Vår förhoppning är också att det bästa bidraget årligen kan föräras ett pris, såväl i ära som reda pengar.

Vi har all den kunskap, handledning och pedagogik som krävs – och hoppas nu att Strömstad kommun och näringslivet i Strömstad nappar på idén att lyfta våra unga lokala förmågor i i forskarvärlden.

Hjälp oss i akademin, för ett vettigt pris behöver vi sponsorer!

Fotnot: Kan du/ni tänka er att gå in med ett bidrag till ungdomsverksamheten? Kontakta

gudmund.bergkvist@hotmail.com

per.flensburg@stromstadakademi.se

En ny värld

Den här artikeln ingår i en serie som kommer att finnas i månadsbreven. Serien är en inbjudan till samarbete med andra ledamöter kring hur vi ska kunna bidra till Sveriges utveckling.

Hela artikelserien kommer att finnas här:

http://www.stromstadakademi.se/wp/index.php/skriftserier/fri-skriftserie/

Du når mig på:

john.fletcher@stromstadakademi.se

Abstract - A new world

Until a few hundred years ago, most people lived hand-to-mouth. During the 18th century this began to change. Today, most people in the world don't need to fear starvation anymore. Half of the young children don't die any more. Most people have a say in how their nation is governed. During the 20th century a smaller share of the adult male population died a violent death than ever before. The explosive population growth is expected to cease within a hundred years.

And, yet, many among us believe that tomorrow will be worse than today.

Sedan människan blev jordbrukare för runt tiotusen år sedan har små eliter dominerat. De har levt på vad de kunde hämta ur den stora och ofria jordbrukarbefolkningen – och de har för det mesta varit rädda för förändringar.

Tekniken har naturligtvis utvecklats sedan de första människorna började odla. Trots det har de allra flesta levt kvar nära existensminimum. 1500-talets jordbrukare i Europa levde inte mycket bättre eller tryggare än kollegan i Ur tusentals år tidigare.
Eliten hade ingen anledning att uppmuntra utvecklingen av jordbruket – tvärtom, de hade mycket att förlora på förändringar.
Undersåtarna hade inget att vinna på förändringar – de fick ju inte behålla de vinster som skapades.

En viktig spricka i elitstyret kom i slutet av 1600-talet i England, då Jakob II i sin kamp för ett fortsatt envälde förlorade mot lantadeln som gått i koalition med den nyrika kommersiella medelklassen. Resultatet blev 'The Glorious Revolution' år 1688. Ungefär samtidigt inleddes en process i Europa som ifrågasatte kyrkans och adelns enväldiga rätt att styra - Upplysningen. Man argumenterade för att elitstyret skulle ersättas av en meritokrati som utgick från rationella överväganden och övertygelsen att "alla människor är kapabla att tänka själva".

Därmed inleddes en period av växande begränsningar för elitens godtycke. Ett samhälle växte fram där likhet inför lagen och skydd för liv och egendom. Enligt den amerikanske forskaren Aron Acemoglu förklarar styrkan i skyddet för enskild egendom runt två tredjedelar av ett lands ekonomiska tillväxt. Detta ledde i förlängningen till den industriella revolutionen.

Under andra hälften av 1800-talet fick ordet "utveckling" ett innehåll för allt fler (fram till dess tyckte de allra flesta sig leva i en oförändelig värld). I dag vet de flesta av jordens innevånare av egen erfarenhet vad "utveckling" kan stå för. De som lever i diktaturer eller samhällen finner ändå information genom sociala medier.

De här förändringarna ledde till att samhällsstrukturen förändrades. Tilliten människor emellan – även utanför den egna flocken – ökade och därmed blev civilsamhällets starkare. Detta bidrog i hög grad till att ett demokratiskt styrelseskick kunde växa fram. Det var också de här förändringarna som gjorde den industriella revolutionen möjlig. Produktionen samlades i fabriker där det var möjligt att specialisera och mekanisera arbetet. Outbildade arbetare kunde skapa stora mervärden. En allt rikare och mäktigare medelklass gjorde det politiskt nödvändigt att tillgodose deras (och under 1900-talet arbetarklassens) krav på ytterligare reformer.

Revolutionen spred sig till andra länder, först inom Västeuropa och Nordamerika och sedan över världen.

Några av resultaten:

För 300 år sedan:

- svalt människor ihjäl i Europa.
  I dag hör svält till det förgångna, i Europa och för en snabbt växande andel av jordens befolkning.
- *var tortyr och offentliga avrättningar ett åskådarnöje.*
  I dag känner de allra flesta av oss människor en djup avsky för bådadera.

För 200 år sedan:

- var världens barnadödlighet (dödsfall under de första fem levnadsåren) över 40 procent.
  I dag är den under fem procent – och fallande.
- levde 95 procent av världens befolkning i extrem fattigdom.
  I dag är det ”bara” 10 procent.
- var högst 10 procent av världens befolkning läskunnig.
  I dag kan mer än 85 procent av världens befolkning över 15 år läsa.

För 100 år sedan:

- saknade nästan hela jordens befolkning rösträtt.
  I dag lever hälften av jordens befolkning i fullständiga eller nästan fullständiga demokratier.

Under 1900-talet:

- *var andelen vuxna män som dött i krig under 1900-talet lägre än under något tidigare århundrade.*
- *började världen producera fler kalorier än dess befolkning behövde – och globaliseringen gör det lättare att se till att kalorierna kommer till dem som behöver dem.*
- *har mer än 65 procent av världens befolkning tillgång till mobiltelefon – och därmed till information om världen.*

Under 2100-talet:

- *kommer de fallande födelsetalen att göra att jordens befolkning börjar minska.*

… **och i Sverige …**

År 1870:

- kunde en kvinna räkna med att leva i 47 år när hon föddes – mannen fick nöja sig med 44 år.
  I dag är den förväntade livslängden 84, respektive 81 år.
- föddes över 4 barn per kvinna – och ett eller två dog inom fem år.
  I dag är födelsetalet 1,9 och barnadödligheten 0,3 procent.
- var Sveriges BNP per capita ungefär 24.000 kronor (fast penningvärde 2013) – vilket innebär att Sverige år 1870 låg i nivå med dagens Senegal.
  I dag har BNP per capita 20-dubblats till ungefär 450.000 kronor per innevånare.

År 2017 använde vi våra gemensamma pengar så här (procent av de totala skatteintäkterna):

Nästan 70 procent av alla skatteintäkter gick till vår välfärd.

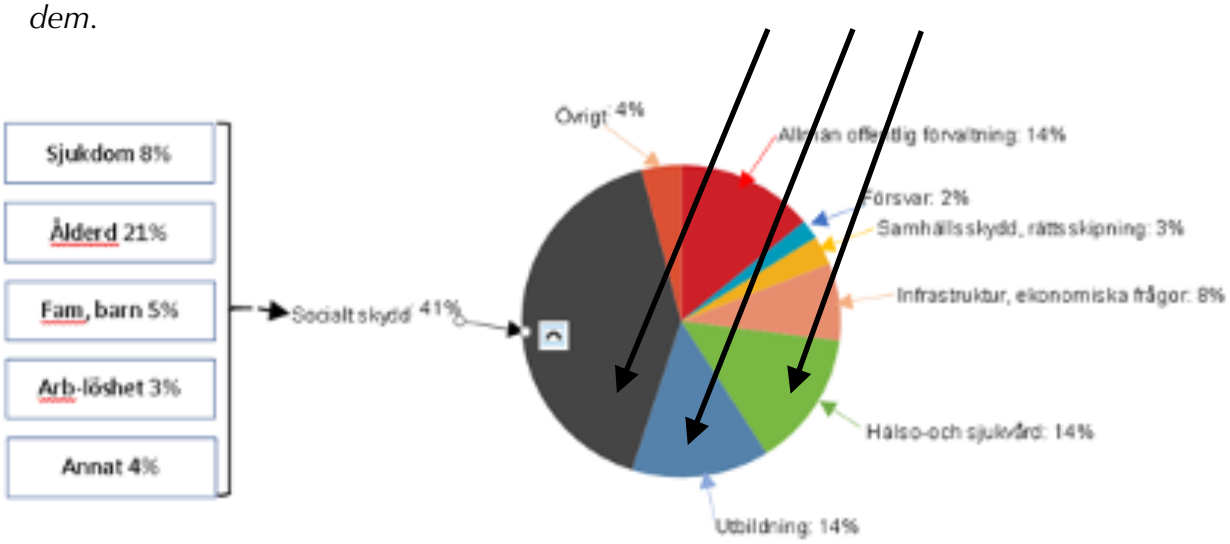

Utbildning är en investering i framtiden på ett annat sätt än Hälso- och sjukvård, respektive Socialt skydd, och jag kommer inte

att beröra frågor kring Utbildning. Det betyder inte att Utbildning är ovidkommande – tvärtom, om vi låter svårigheterna att finansiera vår välfärd gå ut över utbildningen (som redan är ett sorgebarn) kommer det att stå oss mycket dyrt i framtiden.

Och nu blåser förändringens vindar …

Inbjudan

Inbjudan

Den 20 mars möter styrelsen representanter för Hemsides- och Framtids-grupperna på Tekniska Muséet i Stockholm.

Mötet är öppet för alla intresserade ledamöter. Det inleds med en gemensam lunch klockan 12.00. Under eftermiddagen kommer sedan de två grupperna och en inbjuden extern rådgivare, Anki Hellström, att leda ett samtal kring vår framtida finansiering.

Vår första prioritet är att förbereda akademin för att söka extern finansiering och rätt att ta emot och förvalta forskningsmedel. Det innebär att vi kommer att prata om vad som behöver göras för att vi ska kunna visa:

- en professionell hemsida som lockar besökare (och finansiärer!);
- interna rutiner som ger trygghet åt samma finansiärer – deras pengar kommer att bli klokt använda;
- en kompetens som kan ge ett större mervärde till samhället än de pengar vi äskar hos finansiärerna;
- varför vi som är ledamöter i Strömstad akademi behöver bidra till en positiv utveckling för Sverige.

Dagen avslutas med en gemensam (lätt) kvällsvard kl 17.30. Vi hoppas att alla deltagare ska använda även måltiderna till att diskutera dagens ämnen.

Presentationerna kommer, tillsammans med den diskussion vi hoppas att deltagarna ska starta, att vara ett underlag för ett styrelsemöte den 21 mars.

Anmäl dig till Mariana Back, mariana.-back@tekniskamuseet.se), 08-450 57 57, senast den . Precisera vilka måltider du vill delta i. Deltagande i mötet är gratis, måltiderna kostar ??? kronor per styck.

Invitation

On March 20, the Board of Strömstad akademi will be meeting with the two groups working on the development of our site, http://www.stromstadakademi.se/wp/ and on developing a plan for our future at Tekniska Muséet in Stockholm.

All members are welcome to participate!

We start with a luncheon at 12.00. The afternoon will be used to discuss the work done by these groups together with an external advisor, Anki Hellström.

The key purpose is to prepare the Academy for external financing and the authority to receive and manage research funds. We will discuss what we need to do to show:

- *professional site which encourages – and informs – visitors as well as possible financiers*
- *internal working procedures that show such financiers that we are able to use any received funds wisely*
- *that the value of the Academy's contributions to society exceeds the funding we ask for*
- *why we need to contribute to a positive development in Sweden (and elsewhere).*

The day will conclude with a simple evening meal. We hope that you will enrich our conversation with you experience and ideas. The conclusions from our discussions will form part of the basis for the decisions made by the Board at their meeting on March 21.

Tell Mariana Back,

mariana.back@tekniskamuseet.se,

tel 08-450 57 57,

if you wish to participate – we certainly hope that you will! Please specify if you will take part in the meals. They will cost about 100 kronor each.

Åsa, Johan, John

Reportage

Delade meningar om vägen till fossilfritt

ENTREPRENAD den 17 februari 2020 09:32 | Av Morgan Andersson |

I dag är de flesta överens om att fossila bränslen måste fasas ut – och att arbetet bör göras skyndsamt. Däremot är vägen till målet långt ifrån utstakad. Det stod klart på Stora Infradagen som nyligen arrangerades i Stockholm.

Stockholm. Bygg- och fastighetssektorn svarar för uppskattningsvis en femtedel av Sveriges klimatpåverkan. Mycket sker för att minska belastningen, men ska vi nå fram till ett Sverige utan nettoutsläpp av växthusgaser år 2045 krävs åtskilligt nytänkande och innovationer som inte bara skrapar på ytan utan går på djupet för att begränsa utsläppen.

För att nå målet krävs, enligt Naturvårdsverket, att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än 1990. Karolina Skog, tidigare miljöminister, MP, betonade på Stora Infradagen i Stockholm att möjligheten att uppnå de tuffa målen är avhängigt med hur snabbt vi kommer igång i arbetet med att i första hand fasa ut fossila bränslen.

– **Det handlar helt enkelt** om när vi börjar. Jag tror att vi måste hitta branschvisa lösningar, där varje bransch tar ansvar för sin egen del. Elektrifiering och effektivisering är prioritet ett. Där det går att elektrifiera måste vi göra det snabbt. Då kan vi prioritera korta sträckor och ställen där det är enkelt att snabbt få effekt, sade Karolina Skog som i dag är ledamot i riksdagens Finansutskott.

Även om elektricitet blir en allt viktigare energikälla räcker den dock inte till. Ökad andel elbilar, befolkningsökningen och nya elkrävande verksamheter, exempelvis datorhallar, kommer att tära hårt på den elektricitet som produceras samtidigt som det kommer att ta lång tid innan alternativa elproducenter kan ersätta de stängda kärnkraftverken.

Bland de som var tveksamma till eltillgången på sikt fanns Marcus Morfeldt, Svenskt Näringslivs expert på hållbarhet och infrastruktur, och Klas Gustavsson, vice vd på Tekniska verken i Linköping. Även Karolina Skog konstaterade att det krävs ett flertal kompletterande lösningar.

– Vi måste skapa ett spektrum av olika lösningar för att nå fram. Biobränsle är en bra lösning, men vi kommer aldrig att ha den skogsråvara som behövs för att göra biobränsle till det enda alternativet. Biobränslet måste användas där det behövs, det är en bra lösning. Det är dock inte lösningen för alla, inte för flyget, inte för maskinentreprenörerna och inte en rad andra områden, sade Karolina Skog.

När de svenska kärnkraftverken avvecklas får vindkraftverken allt större betydelse för att producera åtminstone en del av den elektricitet som behövs för att fossila bränslen ska kunna fasas ut.

Foto: Vattenfall

Även om det finns en samsyn i betydelsen av att hitta alternativ till fossila drivmedel finns dock stora skillnader i hur olika aktörer ser på vägen mot målet.

Louise Meijer, miljöpolitisk talesman för Moderaterna, betonade bland annat att det viktigaste är att de svenska miljömålen styr mot det övergripande målet att minska de globala utsläppen.

– Om vi bara minskar i Sverige har vi inte gjort någonting för att minska **de globala effekterna totalt sett**, sade hon bland annat.

Professor Rune Wigblad från Strömstad Akademi varnade för att det i dag läggs för stor skuld på individen när det snarare är systemet som behöver göras om. Han efterlyste bland annat någon form av teknikvärderingsinstitut som kan ha koll på teknikutvecklingen globalt, som kan värdera vad som händer, när det kan komma att slå igenom och när det kan vara dags att starta en testverksamhet.

– Det klimatpolitiska rådet är inte tillräckligt, vi behöver någon som kan titta längre fram än så – inte bara prata kolpriser, utan också se till vad som händer tekniskt och vad som kan användas, sade Rune Wigblad.

Jonas Abrahamsson, vd för Swedavia som driver tio av Sveriges flygplatser, däribland Arlanda, Bromma och Malmö konstaterade att själva verksamheten på flygplatserna redan hunnit långt för att komma ur användandet av fossila bränslen. Samtidigt lyfte han fram tillväxtens betydelse för klimatarbetet.

– Tillväxt är en förutsättning för att vi hållbart ska kunna engagera oss i klimatfrågan, och vi kan inte vara hållbara utan att ta hänsyn till klimatet. Det sitter ihop. Vi ska vara stolta över fossilfritt Sverige. Vi inom flygbranschen har gjort för lite historiskt sett, nu agerar vi för ett fossilfritt inrikesflyg 2030, och ett fossilt utrikesflyg 2045. Det bygger på effektivisering, men för flyget är biobränsle ett snabbt alternativ, elflyg kommer, men det dröjer, sade Jonas Abrahamsson.

Om gamla och unga

Gudmund Bergqvist

I våra dagar diskuteras mycket om ålderdom och dess kortakommanden, men inte så mycket kring prestationer av äldre. Strömstad akademin kämpar ju mot ålderism.

Den kämpar också för samarbete mellan generationerna och att stödja unga - bland annat föreslås ju tillskapande av en ungdomssektion inom akademin.

Ett utmärkt exempel på sådant samarbete skedde den 5 februari i Göteborgs Konserthus.

Den 85-årige dirigenten Leopold Hager ledde och 19-årige violinisten Johan Dalene framförde Mozarts 5:e violinkonsert .

Efter pausen dirigerade Leopold Hager Bruckners 4:e symfoni, som var 64 minuter lång. Utan partitur!

About old and young

Gudmund Bergqvist

In our days, there is much debate about old age and its shortcomings, but not so much about the achievements of the elderly. Strömstad Academy is fighting against ageism.

It also fights for inter-generational co-operation and to support young people. Among other things, the creation of a youth section within the Academy is suggested.

An excellent example of such cooperation occured on February 5th at the Gothenburg Concert Hall.

The 85-year-old conductor Leopold Hager led and the 19-year-old violinist Johan Dalene performed Mozart's 5:th violin concerto.

After the break, Leopold Hager conducted Bruckner's 4:th symphony which is 64 minutes long. Without a score!

Om hälsa

Gudmund Bergqvist, Rune Wigfors

För både allmänhet och massmedia är hälsa och funktionen av hälso-sjukvård något som ges många tankar. Den är också något som har stort avtryck i både de privata som offentliga utgifterna.

I samband med en ökande medellivslängd och därför alltfler personer över 80 år kommer kostnader för vården att öka väsentligt. Det är ofta de 2 sista åren av livet som är mest kostsamma och där demens av olika slag är en stor kostnad. Frekvensen av demens ökar med åldern.

TV kanalen Axess (axess.se) ger en serie av seminarier om åldrande som är klart värda att se och begrunda --The future of aging.

Bland föredragshållarna märks Ole-Petter Ottersen, Barbro Westerholm och Ingemar Skog. Ämnen som berörs är:

- attityder till åldrande,
- nya idéer inom medicin
- framtidens åldrande.

Seminarierna ger en mångfacetterad bild av" problemen " och har intressanta synpunkter på framtidens hälso-sjukvård. Forskning på t.ex. Alzheimer kommer kunna minska omkostnaderna.

##

I samband med valrörelsen i USA för presidentvalet 2020 förefaller sjukvårdsfrågorna bli en av de centrala frågorna. USA har ju mycket höga kostnader för sjukvård och underpresterar enligt många - t.ex. nobelpristagaren Angus Deaton. USA har, trots betydligt högre kostnad än EU, 4 år kortare medellivslängd och högre perinatal mortalitet etc.

Ett av problemen är att så många står utanför försäkringssystemet.

Mot denna bakgrund redogör William C Hsiao från Harvard University för problem och skissar på modeller för en allmän solidarisk lösning i Januari/februari-numret av Foreign Affairs (sid 96-106),

How to Fix American Health Care. What other countries Can -and Can´t Teach the United States.

Han visar på framför allt 2 modeller -en solidarisk skattemodell enligt kanadensiskt föredöme och en tysk modell med allmänt omfattande försäkringskassesystem. Han redogör för hur dessa vuxit fram och diskuterar de amerikanska värderingarna bland allmänhet, näringsliv samt politiker och på olika aspekter av dessa i förhållande till hälso-sjukvård.

Han tror att man slutligen hamnar i ett tyskt system, men att det kommer att ta tid. Motståndet mot en allmän skattefinansierad modell är för stort bland politiker, försäkringsbolag och näringsliv och troligen även allmänhet, men att de nog så småningom kan acceptera en tysk modell. En förändring till ett omfattande system anser han vara nödvändig.

On health

For both the public and the media, the health and function of health care is something that is given many thoughts. It is also something that has a great impact on both private and public spending.

In connection with an increasing life expectancy and therefore more and more people being over the age of 80, the costs of care will increase substantially. It is often the last two years of life that are the most costly where dementia of various kinds is a great cost. The frequency of dementia increases with age.

The TV channel Axess (axess.se) provides a series of seminars on aging that are clearly worth seeing and considering - The future of aging.

Among the speakers are professors Ole-Petter Ottersen, Barbro Westerholm and Ingemar Skog. The topics covered are:

- *attitudes to aging,*
- *new strategies in medicine*
- *the future of aging.*

The seminars provide a multifaceted picture of the "problems" and have interesting views on future health care. Research on Alzheimer's will be able to cut costs.

##

In connection with the US election campaign for the 2020 presidential election, healthcare issues appear to be one of the central issues. After all, the US has very high costs for healthcare and under performs according to many, for example Nobel laureate Angus Deaton. Despite the significantly higher cost than in the EU, the USA has a shorter life expectancy and higher perinatal mortality, etc.

One of the problems is that so many are not covered by insurance.

Against this background, William C. Hsiao of Harvard University presents problems and outlines models for a general solidarity solution in the January/February issue of Foreign Affairs (Pages 96-106).

How to Fix American Health Care. What other countries Can -and Can't Teach the United States.

He shows in particular two (2) models. A solid tax model according to the Canadian example and a German model with a generally comprehensive insurance scheme. He describes how these have emerged and discusses how the American values among the general public, business and politicians will influence the choice of models.

He believes that USA will eventually end up with a German system, but that it will take time. The opposition to a general tax-financed model is too great for politicians, insurance companies, the business community, and probably even for the general public, but they may eventually be able to accept a German model. He argues that a change to a comprehensive system is necessary.

ISREE 2020

EGYPT-2020 INTERNATIONAL CONFERENCE

RENEWABLE ENERGY TECHNOLOGIES FOR SUSTAINABLE LIVING COMMUNITIES:

EDUCATION, TRAINING, RESEARCH, INNOVATION, ADVANCED MATERIALS AND TECHNIQUES, ENTREPRENUERSHIPS

And

ISREE-2020 INTERNATIONAL SYMPOSIUM

RENEWABLE ENERGY EDUCATION

AUC - March 30–April 02, 2020, Cairo – EGYPT

CONFERENCE OBJECTIVE:

We are hosting a number of distinguished scientists and experts as well as business and political leaders from different regions of the world to share thoughts, ideas and experiences on success stories and working approaches as well as facing the challenges in human development, efficient use of natural resources and empowering communities to achieve the social development goals SDG's 2030.

CONFERENCE THEME:

RENEWABLES … ARE THE FUTURE OF OUR PLANET, CHILDREN … ARE THE FUTURE OF OUR NATIONS, EDUCATION AND TRAINING … ARE THE WAY FORWARD TO ACHIEVE THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS EGYPT-2030".

SPECIAL EVENTS:

- AREA 10th Anniversary.
- AUCians friendship 40th Anniversary.
- Panel discussion: Energy & poverty.
- Egypt/Sweden/Austria Cooperation

PARTICIPANTS:

Abstracts, for oral Presentations, Posters and Exhibitions, Submissions are invited for this exceptional platform for researchers, academics, scientists, innovators, students, entrepreneurs, business and industry practitioners to discuss current research. Virtual Participations are also possible upon request.

LANGAUGE:

The official language of the conference is English.

Translation can be provided.

VENUE:

The American University in Cairo
AUC Avenue, P.O. Box 74 New Cairo 11835, Egypt

FEES:

Category of Partici-	*Egyptians (EGP)*	*Foreigners*
Students	*250 EGP*	
Participants (Attendance only)	*750*	*250*
Oral presenters	*1000*	*300*
Poster Presenters	*1250*	*350*
Exhibitors	*1500*	*500*

DEADLINES:

- Submission of Abstracts, March 10, 2020
- Acceptance Notification, March 15, 2020

- Registration, March 25, 2020
- Submission of 4-Pages Summery for the Proceedings April 10, 2020

CONTACTS:

For Travels and Accommodations

Club World - Egypt

auc.reservation@clubworldcard.com
+201001925399

For special requests: mahmoud.seddik@aucegypt.edu

Queries about presentations:
hany.mostafa@aucegypt.edu

CONFERENCE GENERAL COORDINATOR:

Prof. Salah Arafa, smarafa@aucegypt.edu

Conference Website: http://ret4slc.com